

ВДОСКОНАЛЕННЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

редбачає підготовку не тільки сімейного лікаря, але і сімейного середнього медичного працівника. Враховуючи відкриття ННІ медсестринства, вважаємо за можливе вирішення цих питань.

Висновки: 1. Підготовка конкурентноспроможного медичного працівника з сестринською освітою потребує адаптації навчальних програм до міжнародних стандартів. 2. Необхідно започаткувати в університеті підвищення кваліфікації для бакалаврів і підготовку сімейних середніх медичних працівників.

Література

1. Пасечко Н.В., Лемке М.О., Мазур П.Є. Основи сестринської справи: Підручник. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2002. – 544 с.
2. Назаренко Г.И., Полубенцева Е.И. Управление качеством медицинской помощи. – М.: Медицина, 2000. – 368 с.
3. Добровольський Л.О., Степаненко А.В., Грузова Л.М. Інформаційне забезпечення та організаційно-методичні аспекти доказової медицини // Медична освіта. – 2005. – № 2. – С. 50-54.

УДК 378.147.88

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ПРОХОДЖЕННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ МЕДИЧНИМИ СЕСТРАМИ-БАКАЛАВРАМИ

В.А. Гайдуков, І.А. Плещ, Л.Д. Борейко, О.В. Макарова

Буковинський державний медичний університет

CONTEMPORARY ASPECTS OF PRE-DIPLOMA PRACTISING OF NURSES-BACHELORS

V.A. Haydukov, I.A. Plesh, L.D. Boreyko, O.V. Makarova

Bucovynian State Medical University

Для підготовки медичної сестри-бакалавра, яка буде працювати в умовах завтрашнього дня при проходженні переддипломної практики необхідно передбачити, крім роботи в спеціалізованих відділеннях, проходження практики з медсестринства в сімейній медицині і геронтології та гериатри, з педагогіки, менеджменту в медсестринстві, науково-дослідної роботи.

For training the nurse-bachelor who will work under conditions of the future, it is necessary to foresee during the pre-diploma practising, besides the work in specialized departments, nursing practising in family medicine, gerontology and geriatrics, pedagogics, management in nursing, scientific and research work.

Вступ. Виробнича практика відіграє чи не найважливішу роль у формуванні професійної самостійності медичної сестри-бакалавра [1, 2, 3, 4]. Саме виробнича практика дає можливість молодому фахівцю безпосередньо вникати в реалії життя. Під керівництвом досвідчених медичних сестер студенти опановують глибинні таємниці своєї професії. З однієї сторони, вони відмічають необхідність багаторазового систематичного повторення практичних навичок, що переконує їх в бездоганному виконанні алгоритмів сестринських маніпуляцій в догляді за

пацієнтами, а з іншої сторони, виникають нестандартні ситуації, що вимагають невідкладних дій в наданні допомоги пацієнту. З цих міркувань роль переддипломної практики впродовж 6 тижнів у формуванні майбутнього фахівця важко переоцінити.

Основна частина. Ми вважаємо, що переддипломну практику потрібно проводити за місцем майбутньої роботи. Перед проведенням практики необхідно визначити початковий рівень знань студентів шляхом проведення тестового контролю та контролю практичних навичок. Цей

аналіз дає можливість звернути увагу студента на відпрацювання окремих практичних навичок під час проходження практики. Працюючи в спеціалізованих відділеннях, студенти широко використовують медсестринський процес: визначають проблеми пацієнта, встановлюють медсестринський діагноз, планують і виконують догляд за хворими, аналізують результати своїх дій. Разом з тим, ми вважаємо за необхідне зменшити час роботи студентів на посту, у маніпуляційних кабінетах, де вони відпрацьовують практичні навички, адже вони їх засвоїли, отримуючи середню медичну освіту. А натомість, у вивільнений час, майбутні сестри з вищою освітою повинні пройти практику з медсестринства в сімейній медицині та впродовж одного тижня в офісі сімейного лікаря ознайомитися з об'ємом роботи на дільниці. Обов'язковим є проходження триденної практики з громадського медсестринства, коли студенти відвідують ФАП-и, пункти надання медико-санітарної допомоги, які розташовані на підприємствах, у громадських закладах.

Окремо необхідно сказати про проходження практики з медсестринства в геронтології та геріатрії (один тиждень). Адже сьогодні ми відмічаємо тенденцію зростання кількості людей похилого та старечого віку. Якщо врахувати, що об'єм медичних послуг зводиться до вирішення проблем пацієнта виключно медичними сестрами, то робота в геріатричних центрах, хоспісах є важливою ланкою у формуванні сучасної медичної сестри.

Не менш важливим для медичної сестри-бакалавра є проходження дводенної практики з педагогіки, адже після отримання диплому вона може викладати такі дисципліни, як основи сестринської справи, медсестринство в терапії, хірургії, педіатрії. З цією метою кожен студент повинен провести 2-3 практичних заняття з вказаних дисциплін з молодшими медсестрами. До

педагогічної практики потрібно віднести організацію та проведення сестринських конференцій та навчання медсестер у відділеннях.

Доцільно виділити два дні на знайомство медичної сестри-бакалавра з роботою заступника головного лікаря по роботі з медсестрами та роботою старшої медичної сестри, менеджментом в сестринській діяльності.

Під час проходження переддипломної практики студенти продовжують науково-дослідницьку роботу, розпочату під час навчання. Для цього також потрібно виділити три дні для роботи в бібліотеці з джерелами інформації, отримання інформації з інтернету, оформлення результатів наукових досліджень (практика з НДР). Результати проведених досліджень заслуховують на студентській конференції, яка передуює захисту практики.

Висновок. Для успішної професійної діяльності медсестер-бакалаврів вищеописані розділи доцільно передбачити в програмі переддипломної практики.

Література

1. Програма виробничої та переддипломної практики. Спеціальність – “Сестринська справа”. МОЗ України. – Київ, 1997. – 33 с.
2. Методичні вказівки з організації та проведення переддипломної практики студентів 2 курсу факультету бакалаврів з відділенням молодших медичних і фармацевтичних фахівців. Спеціальність “Сестринська справа” кваліфікація “Медична сестра-бакалавр”. МОЗ України. Буковинська державна медична академія. – Чернівці, 2002. – 15 с.
3. Методичні вказівки з організації та проведення переддипломної практики студентів. Факультет – медичний №4 з відділенням молодших медичних і фармацевтичних фахівців. Спеціальність “Сестринська справа”, кваліфікація “Медична сестра-бакалавр”. МОЗ України. Буковинський державний медичний університет. – Чернівці, 2005. – 19 с.
4. М.Б. Шегедин. Медсестринство в Україні: Навчальний посібник. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2003. – С. 179-251.